

# РЕШЕНИЕ

№ 4448

гр. София, 05.07.2021 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 28 състав,**  
в публично заседание на 23.06.2021 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Антони Йорданов**

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **3730** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от АПК във вр.чл. 68 от Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр./.

Образувано е жалба от [фирма], срещу Решение № 283/04.03.2021г. на Комисията за защита от дискриминация (КЗД), постановено по преписка № 401/2020г., с което е установено нарушение на чл.5 във вр.с чл.4, ал.1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр), изразяващо се в дискриминация по признак "увреждане", поради поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на хора с увреждания до обект офис на „К. К.“, находящ се в [населено място] и е наложена имуществена санкция в размер на 500 лева. Постановено е уведомяване на КЗД за изпълнение на задължителното предписание в едномесечен срок от получаване на решението.

В жалбата се твърди, че оспореното решение е незаконосъобразно издадено и се иска неговата отмяна.

Ответникът – Комисия за защита от дискриминация, в съпроводителното писмо изразява становище за неоснователност на жалбата  
Административен съд София-град, след като се запозна с приложените по делото писмени доказателства и становищата на страните, прие за установено следното от фактическа страна:

Производството пред административния орган е образувано с Разпореждане № 621/12.05.2020г. на Председателя на КЗД по повод доклад № 12-11-1157/09.03.2020г. по описа на КЗД, в рамките на кампания „Достъпна България“ и констативен

протокол вх. № 12-11-2556/12.07.2019г., относно изграждането и поддържането на недостъпна архитектурна среда до обект офис на „К. К.“, находящ се в [населено място], пл. „20-ти април“

Преписката е разпределена на АД нос заседателен състав. Проведено е предварително проучване, като с писмо изх. № 16-20-1237/11.09.2020г. е изискана информация от дружеството като е дадена възможност да вземе становище в посочен срок. В дадения срок е депозирано становище, в което е изложено становище по същество на констатираните нарушения, без да се представят доказателства за обратното.

Изготвен е доклад-заключение по преписката, преписи от които са приложени към изпратените и получени от страните уведомления за призоваване в открито заседание пред КЗД. С уведомленията, във връзка с приключилото проучване по преписката, е разяснено и правото на страните да се запознаят със събраните материали до провеждането на насроченото открито заседание.

Откритото заседание на 28.01.2021г. е проведено, като в него не е взел участие оспорващият, макар да е бил редовно призовано за заседанието, и не е изразило становище по жалбата.

Въз основа на събраните по преписката писмени документи и становища на страните, решаващият заседателен състав на КЗД, е постановил оспореното в настоящето производство решение.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи: Жалбата за допустима като подадена от надлежна страна-адресат на административния акт, срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, в рамките на преклузивния срок.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган - КЗД, в рамките на предоставените й правомощия, съгласно чл. 47 ЗЗДискр., в качеството й на независим специализиран държавен орган, осигуряващ предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и равенство на възможностите. В съответствие с чл. 48, ал. 1 и 2 във вр. с чл. 54 ЗЗДискр., решаващият състав на КЗД е определен с разпореждане на председателя като е налице съответствие между лицата, които са присъствали на проведеното последно заседание, и тези, които са се подписали под крайния за производството акт. Разпоредбата на чл. 64 от ЗЗДискр. във връзка с чл. 35, ал. 2 от ППКЗД предвижда, че „решенията се вземат с обикновено мнозинство от членовете на заседателния състав и се подписват от него”, като при несъгласие на член от състава с решението на мнозинството последният го подписва с особено мнение, което мотивира. Решението е подписано от всички членове на състава, който е провел и последното заседание по преписката.

Решението е издадено при спазване на установената от закона писмена форма, съдържа предписаните в чл. 66 ЗЗДискр. реквизити като е посочен издателят на решението, сезирането на Комисията, извършените действия по проучването, становищата на ответната страна в производството, какво е установил органа от фактическа и правна страна и какво е решението му същество. Изложени са фактическите и правни основания за издаването му. Мотиви се съдържат в самото решение. При издаването му са спазени специалните административно-производствени правила, установени в чл.50 – чл.70 ЗЗДискр, с което съдът приема наведените в тази връзка оплаквания за неоснователни.

В хода на административното производство не са допуснати нарушения на

административнопроизводствените правила от категорията на съществените, които да са ограничили правото на защита на оспорващите и да са препятствали правото им адекватно да я организират. Съгласно трайно установената практика на Върховен административен съд, съществено е това нарушението, наличието на което да повлияе върху съдържанието на акта, т.е. ако това нарушение не е допуснато, би се стигнало до постановяване на акт с различно съдържание.

Правилно е приложен и материалният закон, по следните съображения:

Пряка дискриминация по смисъла на ЗЗДискр. е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по чл.4, ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. ЗЗДискр. цели установяване и санкциониране на всяко поставяне в неравностойно положение по признаците, изброени в разпоредбата на чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който РБ е страна. За да е налице проява на дискриминация или тормоз по смисъла на ЗЗДискр., е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма, както от обективна, така и от субективна страна. Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл. 4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи неблагоприятно третиране на определено лице или лица, а е необходимо да се докаже още, че това неблагоприятно третиране е извършено по някой от признаците, очертани в чл. 4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение, в случая неблагоприятно третиране, и причината за него, която при всички случаи следва да се изразява в признак по цитирания чл. 4 от закона.

В случая жалбоподателят е санкциониран за извършено нарушение на чл.4, ал. 1 във връзка с чл. 5 от ЗЗДискр. по защитен признак „увреждане“. Изискването за достъпност на архитектурната среда е въведено с чл.9 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания /ратифицирана със закон на 26.01.2012г., ДВ, бр. 12 от 10.02. г./ Държавите, ратифицирали конвенцията, са длъжни да предприемат мерки, които да идентифицират и премахват всякакви пречки и прегради пред достъпността по отношение на: а/ сгради, пътища, транспортни и всякакви други открити и закрити съоръжения, включително училища, жилищни постройки, здравни заведения и работни места; б/ информационни, комуникационни и други услуги, включително информационни системи и услуги за спешна помощ. Нормата на чл. 4 от ЗЗДискр. забранява всяка пряка или непряка дискриминация, основана на признак "увреждане". Разпоредбата на чл.5 от ЗЗДискр. определя като дискриминация изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места.

Забраната по чл. 5 ЗЗД - за тормоз, е абсолютна, което означава, че не може да бъде оправдана с аргументи за собствеността върху сградата. Абсолютната забрана не позволява наличие на законна цел или съразмерност на третирането. Адресат на забраната са всички правни субекти, които осъществяват контрол върху публичното място – независимо дали тези субекти са публични или частни. Възраженията на жалбоподателя в този смисъл са неоснователни. В съдебната практика този въпрос се решава еднозначно – задължение и отговорност за осигуряване на достъпна архитектурна среда имат и частните субекти, щом предлагат обществени услуги /Решение №6959 от 09.06.2016г. на Върховния административен съд по

адм.д.№6376/2015 г./ Това задължение произтича и от нормите на чл.2 от Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания във връзка с чл.169, ал.2, т.4 от Закона за устройство на територията /ЗУТ/. Съдът приема, че нормите на наредбата са адресирани към всички собственици и ползватели на обекти с обществено предназначение и инвеститори по смисъла на чл. 161 от ЗУТ, предвид разпоредбата на чл. 2 от същата, свързана с инвестиционен процес, вкл. по поддържане и ремонт на сградите. Адресата на задължението за изграждане на достъпна среда са всички собственици и наематели, които осъществяват експлоатация на обществени обекти. Кому е задължението за извършване на преустройствата и кому задължението за осигуряване на финансовите средства за това е ирелевантно за обективния факт на неизпълнение на законовото задължение за осигуряване на достъпна среда. В тази насока е съдебната практика на ВАС / Решение №9544 от 28.06.2011г., по адм. дело № 6588/2010г., потвърдено с Решение № 14229 от 18.11.2011г. на 5-членен състав на ВАС/.

"Достъпна среда" съгласно § 1, т. 2 от Наредба № 4 от 01.07.2009г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания, е среда в урбанизираните територии, сградите и съоръженията, която всеки човек с намалена подвижност, със или без увреждания, може да ползва свободно и самостоятелно. В този смисъл твърденията на жалбоподателя за оказвано съдействие от страна на служителите в пощенския офис и обслужване на гражданите с увреждания извън сградата са неотнормирани към задължението за осигуряване на достъпна среда и към производството пред КЗД. Ето защо неустановяването на тези обстоятелства не представлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила и не може да обоснове отмяна на административния акт, каквито доводи навежда жалбоподателят.

Неосигуряването на достъпна среда е въведено от закона като отделна, самостоятелна форма на дискриминация, при която не се изисква съпоставяне с други лица в сходно положение – не е необходимо да се установява, че при предоставяне на застрахователни услуги в [населено място] конкретно лице с увреждания е било третирано по-неблагоприятно от друго лице, което не притежава този защитен признак. Това е така, защото липсата на достъпна среда, лишавайки хората с увреждания от възможността да участват самостоятелно и пълноценно в обществения живот, сама по себе си представлява неравноправно третиране.

За оспорвания като небанкова финансова институция, предоставящ т.н. "бързи кредити" под марката К. К. и ползвател на процесното помещение, съществува задължение за осигуряване на достъпна среда, включително за лица със затруднена двигателна подвижност. Като не е осигурил такава, жалбоподателят е допуснал неравно третиране по отношение на тези лица. Решението на КЗД в тази му част е законосъобразно като съобразено с материалния закон и с целта му.

Без правно значение в случая е, че е предоставило алтернативни начини за комуникация с клиентите си /он-лайн, с мобилни устройства и т.н./. Последното не представлява изпълнение на задължението за осигуряване на достъпна архитектурна среда и не може да се приеме, че е обстоятелство намаляващо или изключващо отговорността. Отговорността се ангажира за това, че до момента на проверката не е била създадена такава среда, което е и Безспорно установено в хода на

производството.

Сред правомощията на КЗД, регламентирано в чл. 47, т. 4 от ЗЗДискр., е и това да дава задължителни предписания по спазването на закона. Волеизявлението на органа има властнически характер, тъй като е с обвързващо действие по отношение на жалбоподателя, поради което за разлика от препоръките по т.6 от същия член подлежи на съдебно обжалване. Предвид изложеното по-горе относно задължението на жалбоподателя да поддържа достъпна среда, съдът приема, че дадените задължителни предписания са законосъобразни, тъй като те съответстват на установените факти и на материалния закон и са насочени към постигане на целта му. Решението на КЗД в тази му част е също законосъобразно и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

Съдът приема, че решението е законосъобразно е и в санкциониращата част. Съгласно чл. 80, ал. 2 ЗЗДискр., който не изпълни задължение, произтичащо от този закон, се наказва с глоба от 250 до 2500 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание. Безспорно осигуряването на достъпна архитектурна среда е задължение, което произтича пряко от ЗЗДискр. Превантивната цел на санкцията произтича от целта на закона – да се предотврати за в бъдеще допускането на дискриминация и да мотивира лицето да поддържа достъпна архитектурна среда. В случая административният орган е наложил санкция към минимално предвидения в закона размер от 500 лева.

Съдът счита, че за постигането целите на закона, санкцията следва да се индивидуализира в минималния ѝ размер. Нарушението е първо, доколкото няма изложени аргументи в противното. Няма данни за настъпили вредоносни последици спрямо конкретно лице, което не е могло да ползва предоставяните жалбоподателя публични услуги. Действително нарушението е формално /на просто извършване/ и настъпването на общественоопасни последици не е елемент от състава му. Неосигуряването на достъпна среда е въведено от закона като отделна, самостоятелна форма на дискриминация, при която не се изисква съпоставяне с други лица в сходно положение и не е необходимо да се установява, че при предоставяне на застрахователни услуги в [населено място] конкретно лице с увреждания е било третирано по-неблагоприятно от друго лице, което не притежава този защитен признак. Липсата на данни за настъпили съставомерни общественоопасни последици, вкл. и за подадено оплакване от лице с увреждане, е смекчаващо отговорността обстоятелство, което е отчетено при индивидуализиране размера на наказанието в границите на приложимата санкционна норма. Изложеното мотивира съда да приеме, че целта на закона може да бъде постигната чрез индивидуализиране на наказанието в размер, близък до минималния му установен в санкционната норма размер, а именно 500 лева, с което по същество споделя извода на Комисията.

При гореизложените съображения се налага извода, че оспорения административен акт е издаден при липса на съществени процесуални нарушения и в съответствие с материалния закон, поради което подадената жалба следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

Предвид изхода на делото и на основание чл.143, ал.3 от АПК, оспорващата следва да бъде осъдена да заплати на ответника сторените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение, в размер на 100 лева, определена съгласно чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, своевременно поискани до приключването на устните състезания.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата от [фирма], срещу Решение № 283/04.03.2021г. на Комисията за защита от дискриминация, постановено по преписка № 401/2020г., като неоснователна.

ОСЪЖДА [фирма], с ЕИК[ЕИК], да заплати в полза на Комисията за защита от дискриминация сумата от 100 (сто) лева представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните на основание чл. 138 АПК.

СЪДИЯ: